

Nem csak füzet és ceruza – Játékok, fogások, módszertani eljárások az alsós matematika-, írás- és fogalmazásórákon

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Mentorok neve:

Oravecz Márta

Dr. Kivovicsné
Horváth Ágnes

Résztevők száma: 5-25 fő

A kurzus nyelve: magyar

Rövid összefoglalás:

A tanfolyamon résztvevő pedagógusok, pedagógiai szakemberek a 6-10 éves gyermekek tevékenységgel és játékkal támogatott anyanyelvi és matematikai neveléséhez kapnak elméleti és gyakorlati képzést, amelyet a továbbiakban adaptálhatnak környezetükben.

A KURZUS TARTALMA

A kisiskolás korra jellemző testi, idegrendszeri, megismerési, érzelmi, szociális, viselkedési jellemzők, azaz életkori sajátosságok megkövetelik, hogy igazodjunk ahhoz, hogy a gyermek lételeme a játék, a játékoság, mely természetes módon szövi át tevékenységei nagy részét. A játék lelkesedést, izgalmat, élvezetet szül, felfedezésekhez vezet. Jelentős a szerepe a kompetenciák fejlesztésében, a szociális és erkölcsi nevelésben. A játék alkalmas arra is, hogy segítsen a gondolkodás fejlesztésében, a gondolkodást gátló jelenségek leküzdésében. A tevékenységnek és a játéknak a tanítás minden területén jelentősége van: a tanfolyam kiemelten a matematika, az írás és a fogalmazás tanításában betöltött szerepével foglalkozik. Elengedhetetlen a játék, játékos szituáció, játékoság és feladat közti különbségek alapos elemzése, feltárása. Ez a gyakorlatok során történik.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy az alsó tagozaton, az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában komplex egységet alkot. Az olvasás és írás jelrendszerének tanítása párhuzamosan folyik a többi nyelvi készség és képesség, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználati területek (beszéd, olvasás, hallott és olvasott szöveg értése, írás, helyesírás, szóbeli és

írásbeli szövegalkotás) folyamatos fejlesztésével. Tanfolyamunk első része ezen területek közül a kevésbé népszerű, gyakran kitarató és nagy erőfeszítéseket igénylő írás, szó- és írásbeli szövegalkotás területek tanítását helyezi a középpontba tevékenységek és játékok sokszínű alkalmazásával.

A játékok, köztük a kifejezetten matematikai játékok felkelthetik az érdeklődést az óra elején, vagy szórakoztató módon lezárhatnak egy-egy tanulási szakaszt. Állhatnak egy-egy óra középpontjában is, legalábbis akkor, ha valóban gondolatébresztő tevékenységek, vagyis kognitív tartalmuk van, amely kötődik az éppen tárgyalt tananyagrészhöz. Serkenthetik a tanító és a gyerek vagy a gyerekek közti beszélgetést, vitát. A játék aktív részvételt kíván, de a gyerekek csak akkor tanulnak meg valamit, ha nem hagyjuk magukra őket a játék bemutatása után, hanem értő játékvezetés után elemző megbeszélés zárja le a játékot.

A képzés célja, célkitűzései:

A játék, játékos szituáció, játékoság közti különbségek feltárása. Tevékenységgel és játékkal teli fejlesztő feladatsorok megismerése, kipróbálása. Tudatosság ezeknek az oktató-nevelő folyamatban való alkalmazásában.

Ismeretek bővítése, összerendezése: különböző szövegek szerkezete, megalkotásuk és megjelenítésük módja. Szakmai fogások elsajátítása az írástanítás, a fogalmazástanítás megkönnyítésére. Matematikai játékok használata a matematikaórákon.

Várható tanulási eredmények:

A kurzus végére a hallgatók jól felismerik a különbséget a játék és a játékoság között. Megismernek tevékenységgel és játékkal teli fejlesztő feladatsorokat. Meggyőződhetnek arról, hogy a tevékenységnek és játéknak az oktató-nevelő folyamatba való tudatos, célravezető beépítése elengedhetetlen. Megismerhetik és gyakorolhatják különböző szövegek építkezését, megalkotásuk és megjelenítésük módját. A tanfolyam segíti a tanítókat abban, hogy komplex szemléletű, változatos tevékenységrendszer szervezésével olyan tanulási helyzeteket teremtsenek, amelyben a gyermek aktív résztvevője a tanulási folyamatoknak. Mindezeket kipróbálhatják, alkotó módon továbbgondolva felhasználhatják saját munkájukban.

Célcsoport:

Tanítók, napközis tanítók, alsó tagozaton dolgozó fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok, pedagógiai asszisztensek, alsó tagozat munkáját irányítók

Elvárt nyelvi szint: magyar B2

Időtartam: 60 tanóra (10 nap)

Órarend*

1. hét

VASÁRNAP	Ismerkedés a trénerekkel, a kurzus résztvevőivel, helyszínével- bemelegítés	
	Az írásról Oravecz Márta	A fogalmazásról Dr. Kivovicsné Horváth Ágnes
HÉTFŐ	Kezdetek, alapok <ul style="list-style-type: none"> • Mit, mikor, hogyan? • Nagy mozgástól a finommozgásig • Ecset, irón, ceruza... • Nem csak írásórán	Alapok <ul style="list-style-type: none"> • A fogalmazás módszertani alapelvei
KEDD	Vonalak, elemek <ul style="list-style-type: none"> • Még nem betűk • Vonalrendszerek • Rész-egész viszonya • Tájékozódás térben és síkban	Kedvbresztő <p>A kifejező kedv fenntartását biztosító játékok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Játékok szavakkal • Játékok szószerkezetekkel • Játékok mondatokkal • Játékok mondattömbökkel, bekezdésekkel
SZERDA	Betűk, szavak, mondatok I. <ul style="list-style-type: none"> • Hangok és betűk • Elemzés és technika • Alakítás sokféleképpen • Folyamatos képességfejlesztés	Vonások – skiccek – vázlatok <ul style="list-style-type: none"> • Szövegtípusok • Leíró és elbeszélő szövegek szerkezete • Sokféle vázlat
CSÜTÖRTÖK	Betűk, szavak, mondatok II. <ul style="list-style-type: none"> • Lendületes írás, technikák • Írás és helyesírás • Tollbamondás, emlékezetből • Írás, másolás; a másolás buktatói • Alkalmazott írás	Ízek – részek – szerkezet <ul style="list-style-type: none"> • A szöveg mikroszerkezete (mondat, mondattömb, bekezdés) • Kapcsolatteremtés szövegszervezőkkel • A szöveg makroszerkezete (bevezetés, tárgyalás, befejezés)
PÉNTEK	Szépen vagy jól? <ul style="list-style-type: none"> • Ellenőrzés • Értékelés • Javítás	Lendület <ul style="list-style-type: none"> • A fogalmazás tanításának különböző megközelítései
SZOMBAT	Tanfolyamzárás, kötelező kulturális és szociális program, ismerkedés és kapcsolatteremtés a többi kurzus résztvevőivel	

* Megjegyzés:

A munkaterv a nagy valószínűséggel megvalósuló programokat tartalmazza, de ezek a résztvevők igényeinek és szükségleteinek figyelembevételére változhatnak.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Részvételi igazolások: a kurzus végén a részvételtől oklevelet, az Erasmus+ ügyfelek részére az Europass igazolványt és/vagy learning agreement complement dokumentumot (részvételi igazolást) állítunk ki

Ár: EUR, ami magában foglalja a kurzust, az oklevelet, az Erasmus+ dokumentációt (amennyiben szükséges) és egy kulturális programot

Helyszín:

Időpont:

Elérhető támogatási formák:

Erasmus+ pályázatok keretein belül a kiutazás teljes költségét (pl. utazás, kurzusdíj, szállás, napidíj, stb.) az ösztöndíj fedezi.

2. hét

VASÁRNAP	Ismerkedés a trénerekkel, a kurzus résztvevőivel, helyszínével- bemelegítés	
	1-2. osztály	3-4. osztály
HÉTFŐ	Általános készségfejlesztés <ul style="list-style-type: none"> • észlelés • memória • érzékszervek működtetése, tulajdonságok megragadása • alak, forma felismerése 	Alapok A gondolkodás műveletei és a gondolkodás fejlesztése
	TÁJÉKOZÓDÁS	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékozódás térben és időben: irány, sorrend, szomszédosság 	<ul style="list-style-type: none"> • Labirintus játék
KEDD	LOGIKAI KÉSZLETEK	
	<ul style="list-style-type: none"> • Készletek körülöttünk • Készített készletek • Válogatások, rendezések • Egy és több különböző sorozatok • Periodikusság • Barkochba játékok 	<ul style="list-style-type: none"> • Kész készlet megismerése • Tulajdonságok felfedezése alapján következtetés egész készletre • Készletek körülöttünk • Készletek rendezése – mátrixok létrehozása • Játékok a készletekkel
SZERDA	DOBÓKOCKÁS, DOMINÓS JÁTÉK	
	<ul style="list-style-type: none"> • Játékok számokkal, műveletekkel • Valószínűségi játékok • Dominó készítése, a készletek nagysága 	<ul style="list-style-type: none"> • Egy különleges kocka • Dominós játékok számokkal, műveletekkel • Dobókockás valószínűségi játékok • Játék pöttyökkel
CSÜTÖRTÖK	TÁBLÁZATOK, SZÁMEGYENESEK	
	<ul style="list-style-type: none"> • Olyan, mint a számegyenes • Számfogalom bővítése • Számolási eljárások • „Hajtogató” megismerése: a szorzás, osztás összefüggései 	<ul style="list-style-type: none"> • A szorzó- és bennfoglalótábla sorozatai • Sudoku térben és síkban
PÉNTEK	KETTEN, TÖBBEN – Együttműködésre épülő tevékenységek, játékok	
	<ul style="list-style-type: none"> • Páros játékok • Kártyajátékok • Zingó 	<ul style="list-style-type: none"> • Szem-kéz játékok • Játék síkidomokkal
SZOMBAT	Tanfolyamzárás, kötelező kulturális és szociális program, ismerkedés és kapcsolatteremtés a többi kurzus résztvevőivel	

* Megjegyzés:

A munkaterv a nagy valószínűséggel megvalósuló programokat tartalmazza, de ezek a résztvevők igényeinek és szükségleteinek figyelembevételére változhatnak.

JUTAKI Kft. – Hungary Expert for Teachers and Students
 Mail: H-2040-Budaörs, Kisfaludy u. 18.
 Tel: +36 30 231 2705 • Skype ID: krisztina-jutaki
 E-mail: students@hungary-expert.com
 www.hungary-expert.com

VAT nr: HU32346497
 Licence Nr: U-000611
 FAR reg nr: B/2020/006603
 OID nr: E10016801